

Marianum, příspěvková organizace

Rooseveltova 47, 746 01 Opava

Výroční zpráva za rok 2013

Marianum, příspěvková organizace (celkem)

únor 2014

Zpracoval: Ing. Antonín Janýška, ředitel

Název: Marianum, příspěvková organizace
Sídlo: Rooseveltova 886/47, Opava
IČO: 71197061
Statutární orgán: ředitel – Ing. Antonín Janýška
Telefon: 553621284
e-mail: marianum@marianum-opava.cz
web: www.marianum-opava.cz
Číslo účtu: 86-6917350237/0100
Předmět činnosti: poskytování sociálních služeb podle z.č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění platných právních předpisů, v souladu s registrací jednotlivých poskytovaných služeb, jakož i zajišťování fakultativních činností s poskytováním sociálních služeb souvisejících

Úvodní slovo ředitele

Marianum je jednou z nejstarších organizací v rámci České republiky poskytující sociální služby nepřetržitě už od roku 1909. Za více než století své existence prošla jeho činnost celou řadou , právních, ekonomických, majetkových i personálních změn v souvislosti s probíhajícími změnami platných právních předpisů. Poslední, a to nejzásadnější změna, probíhá od začátku roku 2004, kdy se stal zřizovatelem Mariana, p.o. Moravskoslezský kraj. V souladu s metodickým a kontrolním vedením zřizovatele Marianum, p.o. zahájilo nejzásadnější a prozatím nejkratší etapu svého vývoje, totiž transformaci pobytových sociálních služeb poskytovaných osobám s mentálním nebo vícenásobným postižením.

Cílem transformace pobytových sociálních služeb v Marianu, p.o. je umožnit lidem s mentálním nebo vícenásobným postižením začlenění do běžné společnosti. Vytvořit jim takové životní podmínky, aby mohli žít normálním životem, jako všichni ostatní občané. Pokud potřebují s ohledem na svůj zdravotní stav v některých činnostech podporu a pomoc, provádět tyto činnosti v souladu s jejich oprávněnými individuálními potřebami. Přitom je nezbytné si uvědomit, že všichni obyvatelé Mariana za sebou mají desetiletí trvající životní historii, kterou lze charakterizovat vyloučením z běžné společnosti a omezováním osobních práv. V důsledku toho se prohlubovala nesamostatnost většiny uživatelů, zvyšující se závislost na poskytovaných sociálních službách, neschopnost samostatného myšlení, rozhodování a předvídání. Neschopnost pochopit, přijmout a využívat vlastní práva. S tím také neoddelitelně souvisí nepochopení práv ostatních lidí a neschopnost přijetí těch nejzákladnějších povinností jednotlivce vůči okolní společnosti a okolnímu prostředí.

Řekneme-li tedy transformace sociálních služeb v Marianum, p.o., je třeba představit si složitý a mnoho let trvající proces, který by neměl končit jenom změnou místa a způsobu bydlení dlouholetého obyvatele „ústavu“ se stovkami „chovanců“. Ale především získáním nového společenského statutu. Hluboce lidského statutu, který tomuto člověku zaručí rovnocenné postavení mezi sousedy, mezi spolupracovníky i mezi dalšími osobami, se kterými přichází v životě do kontaktu. A je třeba říci, že transformace sociálních služeb přináší obrovský myšlenkový posun nejen u našich uživatelů, ale i mezi lidmi v tzv. běžné veřejnosti.

Poskytování služby chráněné bydlení pro lidi s mentálním handicapem, bývalých obyvatelů hlavní budovy Mariana, bylo zahájeno před rokem. Malý domeček, jeden byt, několik málo uživatelů. Lidé ze sousedního domku měli z nových sousedů veliký strach. Slyšeli, že mohou být nebezpeční, jsou hluční, mohou být nemocní,.... A oni sami měli malé dítě a potřebovali svůj klid. Asi proto na hranici sousedících zahrádek vybudovali vysokánský neprůhledný

plot..... Po roce jsme zaznamenali kratičký rozhovor paní ze sousedství s malým synkem na kočárku: „.....pojd', už pojedeme. Vidiš? Strojové odvedle už taky jdou.... Dobrý den!!!“

1. Popis zařízení

Marianum, p.o. je poskytovatelem sociálních služeb, který má více než stoletou historii. Služby po celou dobu poskytovat v jediné hlavní budově (Rooseveltova 47, Opava) a na přilehlých pozemcích. Ještě v roce 1990 zde bydlelo cca 310 osob. V roce 2004 už to bylo „jenom“ 221 osob. K 31. 12. 2013 bydlelo v hlavní budově „pouze“ 83 osob.

Marianum, p.o. poskytuje několik druhů sociálních služeb:

- ambulantní: centrum denních služeb - CDS
- terénní: podpora samostatného bydlení - PSB
- pobytové: chráněné bydlení - CHB, domov pro osoby se zdravotním postižením – DOZP

Kromě hlavní budovy využívá Marianum, p.o. k poskytování sociálních služeb několik dalších domů a bytů. Každá z devíti registrovaných služeb má v rámci registrace určeno své sídlo a kapacitu:

- centrum denních služeb: Rooseveltova ul., Opava, kapacita 15 osob
- podpora samostatného bydlení: Lepařova ul. Opava, kapacita 10 osob v 6 bytech
- chráněné bydlení: Dostojevského ul., Opava, kapacita 8 osob, jeden dům, 2 byty
Švestková ul., Opava, kapacita 6 osob v 1 bytě
Velké Hoštice, kapacita 12 osob, dvojdoměk, 2 byty
Jakartovice – Deštné, kapacita 50 osob ve dvou domech, 8 bytech
- domov pro osoby se zdravotním postižením:
Rooseveltova ul., Opava, kapacita 83 osob, jeden dům, 7 bytů
Čajkovského ul., Opava, kapacita 15 osob, jeden dům, 3 byty
Švestková ul., Opava, kapacita 12 osob, dva domky, 2 byty

2. Charakteristika poskytované služby

Cílovou skupinou pro poskytování sociálních služeb jsou dospělé osoby s mentálním nebo vícenásobným postižením, které nejsou schopny žít samostatně.

Služby nejsme schopni poskytovat:

- osobám vyžadujícím poskytování péče ve zdravotnickém zařízení
- osobám s psychiatrickou indikací (v akutní fázi nemoci nebo závislosti), jejichž chování by v důsledku toho závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití

Podrobnější charakteristika jednotlivých služeb je obsažena v samostatných přílohách.

Všech devět poskytovaných sociálních služeb je pro uživatele vzájemně prostupných. Služby vznikaly postupně podle toho, jak byly vybudovány byty a připraveni jednotliví uživatelé. Při přípravě uživatelů na přechod do služby s menší mírou podpory je třeba principiálně vycházet z toho, že všichni byli původně uživateli služby s největší mírou podpory, to je DOZP Opava, Rooseveltova ul.. Odtud postupně odešlo 50 osob do CHB Deštné a CHB Dostojevského.

Pouze tři osoby přešly z DOZP Rooseveltova přímo do PSB Lepařova. U většiny ostatních byl realizován proces „osamostatňování“ tak, že ze služby DOZP přešli do služby CHB, po minimálně roční přípravě někteří přešli do služby PSB, resp. ze služby CHB

s vysokou mírou podpory (např. zajišťování nepřetržitého provozu, podpora v běžných denních činnostech, nácvik sebeobsluhy bez pomoci, nácvik péče o vlastní osobu a své osobní věci,...) do služby CHB s nízkou mírou podpory (není nepřetržitě personální zabezpečení, nabídka pracovních terapií, nácvik pohybu na veřejnosti bez doprovodu,...). Ze služby CHB s nízkou mírou podpory příprava na PSB v bytech spravovaných Marianem, v bytech spravovaných Marianem příprava na přestěhování do nájemního bytu, pomoc při zajištění nájemního bytu, pomoc při sepsání nájemní smlouvy, pomoc při vyhledání přiměřeného zaměstnání, podpora při vedení vlastní domácnosti a hospodaření s penězi,...

Při plánování a realizaci přechodu uživatelů z jedné služby do druhé je třeba počítat i s tím, že v důsledku zvyšování věku uživatelů a tím i zhoršování zdravotního stavu bude potřeba realizovat opačný proces, to je přechod uživatele ze služby PSB do CHB a odtud do DOZP s nízkou či nejvyšší mírou podpory. Jinou možností pak bude změna charakteru celé služby: to je např. jeden dům ze služby CHB Jakartovice – Deštné se přeregistruje na službu DOZP Jakartovice – Deštné. Tato změna by pochopitelně vyžadovala zvýšení počtu pracovníků, rozšíření činností služby dle z.č. 108/2006 Sb. a v neposlední řadě zvýšení nákladů na poskytovanou službu a tím i cenu služby. Na tento proces je třeba se připravit a přitom úzce spolupracovat se zřizovatelem i s registračním místem tak, aby poskytovaná služba byla realizována v souladu se z.č. 108/2006 Sb.

3. Uživatelé služby

3.1 schválená kapacita zařízení pro rok 2013 – celkem

3.2 celkový počet uživatelů k 31. 12. 2013 a jejich rozdělení (viz tabulka):

ROZDĚLENÍ UŽIVATELŮ K 31. 12. 2013, POČTY DLE:		POČTY UŽIVATELŮ			Z TOHO NOVĚ PŘIJATÝCH		
		ŽENY	MUŽI	CELKEM	ŽENY	MUŽI	
3.3.1 POHLAVÍ		104	91	195	1	1	
3.3.2 VĚK		rozpětí	25-81	24-76	24-81	44	21
		průměr	44,7	40,4	42,7	44	21
3.3.3 STUPEŇ ZÁVISLOSTI		osoby bez závislosti	-	-	-	-	-
		I lehká závislost	4	2	6	1	1
		II středně těžká závislost	28	27	55	-	-
		III těžká závislost	29	26	55	-	-
		IV úplná závislost	43	36	79	-	-
3.3.4 TYP POSTIŽENÍ	3.3.4.1 osoby s mentálním postižením	lehké	6	9	15	-	-
		střední	38	37	75	1	1
		těžké	52	33	85	-	-
		hluboké	8	12	20	-	-
	3.3.4.2 osoby s kombinovaným zdravotním postižením (tělesné + mentální postižení) (osoby bez psychiatrické diagnózy)	91	74	165	1	1	
3.3.4.3 osoby se zdravotním postižením (i kombinovaným) a s psychiatrickou diagnózou	10	13	23	-	-		
3.3.4.4 osoby s psychiatrickou diagnózou	-	-	-	-	-		
3.3.5 Osoby se závislostí na alkoholu, jež neodpovídají cílové skupině služby		-	-	-	-	-	
3.3.6 MOBILITA		bez omezení pohybu	62	62	124	1	1
		s částečným omezením	35	26	61	-	-
		s úplným omezením pohybu	7	3	10	-	-

Pozn.: * u detašovaných pracovišť rozčleňte

3.3 obloženost v uplynulém roce 99,53%

(vypočtete na základě měsíčně vykazované obložnosti, která vychází z denní % naplněnosti kapacity zařízení; jedná se o průměrnou obložnost za rok)

3.4 počet evidovaných zájemců o službu ke dni 31. 12. 2013

z toho - žen 1

- mužů 2

3.5 *průměrná čekací doba zájemců o službu (jedná se o zájemce, u nichž je zjištěna potřebnost dané služby a kteří by mohli ihned nastoupit do zařízení, pokud by byla volná kapacita) Rozhodnutím zřizovatele z důvodu transformace služby je příjem nových uživatelů pozastaven*

4. Personál

vzdělání	počet pracovníků celkem		počet pracovníků											
	přepočtený stav (PS) ke dni 31.12.2013	%	přímá péče						sociální pracovníci		THP		ostatní	
			pedagogičtí pracovníci		pracovníci v sociálních službách		zdravotničtí pracovníci							
			1		2		3		4		5		6	
			PS	%	PS	%	PS	%	PS	%	PS	%	PS	%
vysokoškolské	7	4,94	1	0,71	2	1,41			2	1,41	2	1,41		
vyšší odborné	6	4,24			3	2,11	1	0,71	1	0,71	1	0,71		
úplné střední	58	40,82			43	30,28	6	4,23			4	2,80	5	3,51
vyučen	64	45,08			48	33,81					1	0,71	15	10,56
základní	7	4,92			5	3,51							2	1,41
celkem	142	100	1	0,71	101	71,12	7	4,94	3	2,12	8	5,63	22	15,48

5. Sociální podmínky uživatelů

Sociální podmínky uživatelů bydlících v hlavní budově (služba DOZP) se díky jednotlivým etapám transformačního procesu začínají přibližovat normálu. Celkem 83 uživatelů bydlí v 7 bytech. Faktem však zůstává, že desítky lidí s mentálním handicapem, kteří bydlí v jednom památkově chráněném objektu s vysokým zděným plotem do ulice a mřížemi v oknech, nemohou být běžnou společností přijímáni jako rovnoprávní občané. Postupná náprava chyb souvisejících s ústavním prostředím je popsána v kap. 7 Výroční zprávy „Plnění úkolů stanovených pro rok 2013“, zejména úkol č. 4 popisující revizi ústavních podmínek bydlení uživatelů.

Sociální podmínky uživatelů, kteří se z hlavní budovy vystěhovali do nových domů a bytů, umožňují normální způsob života, včetně kontaktu s okolním prostředím. Podrobný popis podmínek k bydlení v nově vybudovaných pobytových sociálních službách, je uveden ve Výročních zprávách jednotlivých služeb (viz přílohy Výroční zprávy).

Obecný princip pro budování nových bytů je dán materiálem MPSV ČR, který je nazván „Kriteria transformace sociálních služeb“. Kriteria stanoví, že sociální služba je poskytována v bytě, byt může obývat max. 6 osob, v jednom domě mohou být max. dva byty, pokud je služba poskytována osobám s vysokou mírou podpory, potom v jednom domě mohou být tři byty. Marianum, p.o. kritéria jednoznačně naplňuje, s výjimkou služby CHB Jakartovice – Deštné, která byla vybudována před vydáním „Kriterií“.

Zajištění kvalitních podmínek k bydlení je jedním z hlavních úkolů sociálního začlenění dlouholetých uživatelů pobytových sociálních služeb do běžné společnosti. V odpovídajících bytech mají jejich obyvatelé zajištěno osobní soukromí, dále dostávají podporu k vytvoření návyků souvisejících s péčí o vlastní osobu a s péčí o své vlastní bydlení.

Nikdy nekončícím úkolem pobytové sociální služby je podpora uživatelů při naplňování prožívaného dne. Základní princip normality říká, že je čas k práci, odpočinku a zábavě. Vzhledem k tomu, že lidé s mentálním handicapem si ve velké většině případů nedokáží sami vytvořit podmínky k přiměřené práci, ani podmínky ke smysluplnému trávení volného času, je třeba pro každého uživatele vytvářet nabídku, jakou činnost si má vybrat. A to jak pro práci, tak pro zábavu.

Mentální handicap paní X byl hlavní příčinou toho, že žila od útlého dětství v ústavu. Deformace horních končetin byla příčinou toho, že jí nebylo umožněno nic dělat, naučili ji vyšívát podle nakreslených vzorů. V roce 2004 dostala otázku: co byste nejraději dělala? „Já bych chtěla uklízet, já mám ráda pořádek.“ Koupili jsme tedy vhodný mop a paní se učila v „ústavu“ uklízet. Za pár měsíců byla tak schopná, že jsme s ní uzavřeli dohodu o pracovní činnosti. Byla čím dál lepší, uměla se na nás i zlobit, když jí někdo šlápl na mokrou umytou podlahu. Dnes žije v nájemném bytě a má pracovní smlouvu na 0,4 úvazku. U svého zaměstnavatele uklízí.... Ve volném čase někdy vyšívá.

6. Stavebně-technický stav objektu

Objekt hlavní budovy Mariana v Opavě, Rooseveltova 47, patří Kongregaci Dcer Božské Lásky. Marianum, p.o. jej užívá na základě nájemní smlouvy na dobu neurčitou. Z tohoto druhu nájemního vztahu vyplývají pro nájemce značná omezení. Marianum, p.o. využívá ke své činnosti veřejné finanční zdroje, proto nemůže v hlavní budově provést investiční opatření zaručující např. zamezení úniku tepla, optimální regulaci vytápění, atd. atd. Technické parametry, které zaručují hospodárnost provozu budovy a souvisejícího vybavení (topení, ohřev vody, rozvod vody,...) jsou zastaralé a vyžadují rozsáhlé investice ze strany

pronajímatele. Z tohoto pohledu se jeví jako velmi dobré, že podle záměru přijatého Moravskoslezským krajem Marianum, p.o. hlavní budovu v následujících letech opustí.

Stavebně-technický stav objektů využívaných novými pobytovými službami je velmi dobrý. Budovy jsou nové nebo po rekonstrukci, nevznikají žádné provozní ani bezpečnostní problémy. Vyjímkou je nově vybudovaný objekt CHB Jakartovice – Deštné s pěti byty a třiceti uživateli, kde budou v rámci reklamace řešeny problémy s tepelnou prostupností střešní konstrukce.

7. Zpráva o plnění úkolů stanovených pro rok 2013

1. Při plnění povinného podílu stanoveného zákonem o zaměstnanosti preferovat přímé zaměstnávání před jinými formami plnění. V případě naplňování povinného podílu jinou formou než přímým zaměstnáváním uvést zdůvodnění.

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců:	142,40 osob
Z toho povinný podíl 4%:	5,70 osob
Plnění povinnosti zaměstnáváním u zaměstnavatele:	5,39 osob
Plnění povinnosti odběrem výrobků:	1,26 osob
Celkové plnění povinnosti:	6,65 osob

Zdůvodnění:

Marianum, p.o. poskytuje sociální služby pro osoby s mentálním nebo vícenásobným postižením. Zdravotní požadavky na zaměstnance dle platných právních předpisů jsou tak vysoké, že v rámci vstupních lékařských prohlídek jsou vždy vyloučeny osoby, jejich zdravotní stav neumožňuje zaměstnání v přímé péči o klienty. Zaměstnáváním pracovníků v pomocných provozech (prádelna, vrátnice,...) nebylo dosaženo stoprocentního plnění zákonné povinnosti. Proto byl rozdíl plněn náhradním způsobem odběrem výrobků fy. Zdravtex v celkové fakturované hodnotě 215 tis. Kč.

Při srovnání s rokem 2012 byl počet zaměstnáváných osob se zdravotním postižením navýšen o 1,14 osoby.

Pro rok 2014 připravuje Marianum, p.o. vytvoření min. 1 pracovního místa v přímé péči, na kterém bude možné upravit pracovní náplň a pracovní podmínky pro zaměstnání osoby se zdravotním postižením.

2. Udržet spolupráci s dobrovolníky tak, aby celkový počet realizovaných dobrovolnických hodin v organizaci činil alespoň 100 ročně.

Práce dobrovolníků má v organizaci dlouholetou tradici. Dobrovolnická činnost je realizována několika formami:

Dobrovolnický týden: 36 osob 1.200 hod

Každý uchazeč o zaměstnání má možnost poznat práci, o kterou se uchází, formou týdenní stáže bez nároku na odměnu. Organizace přitom vychází z toho, že většina uchazečů o zaměstnání v Marianu, p.o. nemá jakoukoliv osobní zkušenost komunikace s lidmi s handicapem. Během jednoho týdne může dobrovolník pracovat na jednom nebo více pracovištích. „Dobrovolník“ není povinen „dobrovolnický“ týden dokončit. Po ukončení „dobrovolnického“ týdne je provedeno hodnocení osoby, s úspěšnými absolventy stáže je dále vedeno jednání o uzavření pracovní-právního vztahu.

Individuální studentská praxe: 7 osob 500 hod

Studenti středních škol mají zájem ve 3. nebo ve čtvrtém ročníku absolvovat praxi, aby získali od organizace potvrzení o praxi, které přiloží k přihlášce na vysokou školu (např. psychologie, sociologie, sociální práce,...). Pravdou je, že po absolvování dobrovolné individuální praxe se dva studenti rozhodli, že se na původně zamýšlený studijní obor hlásit nebudou a svou studijní snahu orientovali jiným směrem. V tomto ohledu se „dobrovolná praxe“ jeví jako vynikající způsob osobní orientace studenta při volbě povolání.

Studentské praxe na základě smluv: 11 osob 578 hod

V rámci denního studia některých středních nebo vysokých škol absolvují studenti v Marianu, p.o. řízenou praxi v délce 30 – 72 hod.

Praxe v rámci kurzu pro PSS: 25 osob 200 hod

V rámci rekvalifikačních kurzů pro pracovníky v sociálních službách, zpravidla pořádaných ÚP, absolvují frekventanti kurzů v Marianu praktickou část kurzů.

Stáže v rámci vzdělávání: 30 osob 200 hod

V rámci povinného vzdělávání dle z.č. 108/2006 Sb., o sociálních službách absolvují v Marianu stáž zaměstnanci jiných poskytovatelů sociálních služeb. Zaměstnanci Mariana zpravidla absolvují stáž u těchto poskytovatelů „výměnným způsobem“.

3. Výroční zprávu za rok 2013 zpracovat dle instrukcí odvětvového odboru a následně ji zveřejnit na webových stránkách organizace, a to do března 2014.

Webové stránky organizace www.marianum-opava.cz musely být úplně změněny s ohledem na skutečnost, že jejich původní koncepce už neodpovídala současnému vývoji Mariana, p.o. Díky pokračující transformaci sociálních služeb se podstatně mění životní podmínky uživatelů služeb, pracovní podmínky zaměstnanců a způsob využívání hlavní budovy. Zásadními změnami prochází i ekonomika sociální služby DOZP Rooseveltova, která je v transformaci, a ekonomika nových služeb, které vznikly v důsledku transformace. Cílem Mariana, p.o. je, aby webové stránky organizace postihly co nejvíce ukazatelů, které se v důsledku transformace pozitivně změnilo. Proto musel být změněn i správce webových stránek a jeho spolupráce s organizací.

Závěrečná zpráva zachycuje vývoj organizace za uplynulý rok. Na webových stránkách do budoucna bude vždy Závěrečná (Výroční) zpráva za uplynulý kalendářní rok a za rok předchozí.

4. Provést revizi prostředí pro poskytování sociální služby s cílem odstranění ústavních prvků a posílit prvky komunitní péče.

V případě Mariana, p.o., kde kdysi bydlelo v jedné budově více, než 300 osob s handicapem, bylo nutné považovat za ústavní prvky poskytování sociálních služeb zejména tyto faktory: hromadné bydlení bez zachování minimálních podmínek soukromí, vyčlenění uživatelů z běžné společnosti, hromadná péče charakterizovaná hlídáním, absence příležitostí k pracovnímu zapojení s výdělkem,...

Hromadné bydlení

V rámci procesu transformace sociálních služeb bylo vybudováno zázemí k novému bydlení v bytech s jedno-dvoulůžkovými pokoji pro 108 uživatelů v 7 sociálních službách. Dále Marianum podpořilo 5 uživatelů při vyhledání nájemního bytu a uzavření pro uživatele výhodné nájemní smlouvy.

V hlavní budově Mariana bydlelo v roce 1990 cca 310 osob, v roce 1991 cca 270 osob, v roce 2004 224 osob. K 31. 12. 2013 zde bydlí pouze 83 uživatelů. V roce 2004 bydlelo v největším pokoji 28 uživatelů, žádný pokoj nebyl pro jednoho uživatele. V roce 2004 bylo 224 uživatelů ubytováno ve 12 odděleních s mnohalůžkovými pokoji a zpravidla pouze jedním WC a jednou koupelnou. Ke 31. 12. 2013 bylo 83 uživatelů ubytováno v 7 bytech, ke kterým náleží 1 – 2 WC a koupelna, obývací pokoj, jídelna s kuchyňským koutem. Největší pokoj je čtyřlůžkový. Uživatelé bydlí v 11 jednolůžkových, 16 dvoulůžkových, 8 třílůžkových a 4 čtyřlůžkových pokojích.

Vyčlenění uživatelů z běžné společnosti

Ze 224 uživatel (rok 2004) neměl žádný souhlas opatrovníka a možnost svobodného pohybu mimo hlavní budovu Mariana.

V současné době mají desítky uživatelů ze všech registrovaných služeb Mariana, p.o. v závislosti na svém zdravotním stavu možnost osobní volby, kde chtějí trávit svůj čas a jak se na zvolené místo dopraví. Uživatelé, kteří nejsou schopni samostatného pohybu v neznámém prostředí nebo na veřejných prostranstvích, dostanou v rámci plnění svého individuálního plánu od pracovníků takovou podporu, aby byla postupně minimalizována jejich závislost na pobyt v jednom domě, bytu, prostoru.

Každá služba organizuje minimálně jedenkrát za rok pro uživatele rekreace v lokalitách turisticky nebo historicky zajímavých. Místa rekreace se střídají, vybírají se stále nová, v případě přání většiny uživatelů služby je možné uskutečnit rekreaci opakovaně tam, kde byli uživatelé spokojeni.

Marianum podle přání uživatelů organizuje zájezdy na kulturní či sportovní akce, podporuje uživatele k individuálnímu výběru kulturních či sportovních akcí. Pro uživatele služby DOZP s vysokým stupněm závislosti, Marianum vytváří nabídku účasti na divadelních akcích nebo tanečních večerech (diskotékách) pořádaných v sále hlavní budovy.

Hromadná péče charakterizovaná hlídáním

S ohledem na vysoký počet klientů a malý počet pracovníků v přímé péči (začátek roku 2004 na 224 uživatelů cca 80 pracovníků v přímé péči v nepřetržitém provozu) se v minulosti sociální služba dala charakterizovat jako hlídání, aby se klientům nic zlého nestalo.

V současné době je sociální služba postavena na individuálním plánování, jehož cílem je vytvoření podmínek k maximálnímu uplatnění osobních přání, schopností a dovedností uživatelů a dále vytváření nových příležitostí k rozvoji osobností uživatelů. Tím může dojít k postupnému snižování závislosti uživatele na poskytování sociální služby.

Absence příležitostí k pracovnímu zapojení s výdělkem

V minulosti nebylo možné, aby klient žijící v „Ústavu sociální péče Marianum“ dostával odměnu (plat, mzdu) za práci.

V současné době pracuje v Marianu, p.o. 9 uživatelů v pomocných provozech na základě Dohody o provedení práce. Jeden uživatel terénní sociální služby podpora samostatného

bydlení pracuje v prádelně Mariana na základě pracovní smlouvy. 8 uživatelů pracuje na základě pracovní smlouvy u zaměstnavatele mimo Marianum.

Přípravě na zaměstnání uživatelů je v Marianu věnována desetiletá intenzivní podpora. Je samozřejmou součástí individuálních plánů uživatelů s nízkou a střední mírou podpory. Návuk pracovních činností a získání pracovních návyků je prováděno v různých druzích aktivizačních dílen. Po vytvoření základních předpokladů a návyků, které minimalizují rizika související se zachováním bezpečnosti na pracovišti, je zájemcům umožněna pracovní terapie v pomocných provozech (prádelna, kuchyně, úklid, práce na zahradě,...) Mariana. Po zapracování na konkrétní druh práce, kdy dosažené pracovní činnosti vedou k měřitelným a hodnotitelným výsledkům, je s uživatelem uzavřena Dohoda o provedení práce, případně

Dohoda o pracovní činnosti. Osobám, které si to přejí, dále Marianum vyhledává pracovní příležitosti s možností uzavření pracovní smlouvy. Pracovní smlouvy jsou uzavírány se zaměstnavateli na dobu určitou, zpravidla jeden rok, ve všech případech na částečný pracovní úvazek. Tak je zohledněn zdravotní stav a vyplývající omezení uživatele sociální služby.

Největším handicapem při vyhledávání pracovního uplatnění uživatelů sociálních služeb v Marianu, p.o. je absence vzdělání a jejich dlouholetá „ústavní životní historie“. Důsledkem těchto skutečností je minimum zaměstnavatelů, kteří jsou ochotni uživatele sociální služby zaměstnat. Paradoxně tak může být na místě tvrzení, že nezaměstnanost uživatelů sociálních služeb není způsobena jejich nepřipraveností pracovat, ale nedostatkem vhodných pracovních míst.

5. Zajistit vedoucím služeb konzultace s externím odborníkem a posílit jejich kompetence při vedení služeb.

Na posílení kompetencí (personální práce, plánování personálního zabezpečení směnného nebo nepřetržitého provozu, ve spolupráci s provozním úsekem vedení agendy PO a BOZP, sledování a vedení dokumentace související s prováděním služby, individuální práce s uživatelem i s opatrovníkem, výběr klíčových pracovníků, hospodaření s penězi uživatelů ve spolupráci s úsekem sociální práce, s ekonomickým úsekem a s opatrovníkem, posílení spolupráce s provozním úsekem, zabezpečení podmínek ke kvalitnímu sledování vývoje zdravotního stavu uživatelů a spolupráce s ošetřujícím lékařem i s lékaři specialisty,...) jsou vybráni vedoucí pracovníci připravováni během několikaměsíční přípravy před zahájením poskytování nové služby. V tomto období již pracují s konkrétní cílovou skupinou uživatelů a s pracovním týmem, na jehož vytvoření spolupracovali s vedením Mariana a měli přítom rozhodující slovo při výběru pracovníků.

Proces posilování kompetencí vedoucích pracovníků probíhá nepřetržitě od roku 2004, kdy byl poprvé zpracován personální plán s rozlišením kompetencí pracovníků dle platného organizačního řádu. Kompetence vedoucích pracovníků byly dále posíleny při zahájení poskytování samostatných registrovaných sociálních služeb mimo hlavní budovu Mariana, p.o. Cílem posilování kompetencí vedoucích pracovníků sociálních služeb je dosažení stavu, kdy budou jednotlivé sociální služby schopné samostatně pracovat a ve vedení Mariana, p.o. budou mít jistotu odborné podpory, dále administrativního a technického servisu. Jednou z oblastí odborné podpory vedoucích služeb a dalších vedoucích pracovníků je vytvoření nabídky konzultací s externími odborníky.

1. Marianum, p.o. má uzavřenou smlouvu s externím odborníkem, Mgr. Hanou Mazalovou. V roce 2013 byla poskytnuta odborná pomoc především v problematice individuálního plánování.

Dále byla konzultována problematika týkající se rozsahu podkladů předávaných jiným poskytovatelem při přechodu do nové služby.

2. V Marianu, p.o. proběhlo odborné školení vedoucích pracovníků Mgr. Elsnerem na téma syndrom vyhoření a dále zvyšování kvality služeb. Pracovníci měli možnost individuálních konzultací jak před školením, tak po jeho ukončení.
3. V měsících IX. – XII. 2013 probíhala v Marianu, p.o. supervize pod vedením paní Mgr. Vladimíry Klíčové. Supervize proběhla v 5 skupinách. Byla zaměřena na sociální pracovníky, dále na vedoucí pracovníky v nových službách a na řadové pracovníky v nových službách.

6. Vytvářet příležitosti všem uživatelům služeb, aby mohli využívat běžně dostupné veřejné služby. Ve spolupráci s ostatními subjekty a poskytovateli sociálních služeb vyhodnotit jejich stávající kapacity a možnosti a v rámci plánování sociálních služeb navrhnout opatření, která by zajistila pokrytí poptávky ze strany uživatelů Mariana. Průběžné plnění úkolu dokládat v rámci transformačního týmu organizace.

1. Běžně dostupné veřejné služby: je samozřejmostí, že uživatelé, kteří mají zájem a finanční prostředky (hospodaření s finančními prostředky je závislé na souhlasu opatrovníka), mohou samostatně nebo s doprovodem navštívit kadeřníka, pedikúra,...
2. Běžně dostupné kulturní akce: individuální nebo společná návštěva kina, divadla, koncertu, zájezd do Prahy (např. Hudební divadlo Karlín).
3. Zdravotní péče: zaregistrování uživatelů u dalších lékařů specialistů, snaha o vytvoření co nejlepšího a nejdostupnějšího modelu zajištění zdravotní péče pro uživatele všech pobytových služeb.
4. Spolupráce s o.s. FOKUS Opava: pro 46 uživatelů napříč všemi službami poskytovanými Marianem zajišťuje sociální službu sociální rehabilitace.
5. Spolupráce s o.s. ANIMA Opava: pro 8 uživatelů zajišťuje službu sociální rehabilitace. V příštích letech, po rozšíření pracoviště o.s. ANIMA, bude možnost navýšení počtu uživatelů.
6. Aktivizační dílny při DOZP Marianum, Rooseveltova ul., Opava: cca 150 uživatelů ze všech služeb prováděných Marianem, p.o. má možnost navštěvovat aktivizační dílny umístěné v hlavní budově Mariana, p.o.: keramickou, košíkářskou, tkalcovskou, výtvarnou, ručních prací, šicí, stopařskou, muzikoterapii, učebna s opakováním trivia, dále pracoviště fyzioterapie.
7. Podpora uživatelů při nákupu v běžné obchodní síti.
8. Podpora uživatelů služeb chráněné bydlení „s nízkou mírou podpory“ (Opava, Dostojevského ul.) k dalšímu zvyšování dovedností a samostatnosti s cílem během jednoho až dvou let přejít do služby podpora samostatného bydlení.

Navrhovaná opatření ke zvýšení nabídky návazných služeb:

- Přehodnocení tvorby návazných služeb ve spolupráci s Magistrátem Opavy v rámci komunitního plánování a vytvoření nových kapacit služby sociálně-terapeutické dílny.
- Přehodnocení statutu aktivizačních dílen DOZP Rooseveltova ve smyslu registrace nové služby sociálně-terapeutické dílny.
- Zajištění stabilního víceletého financování provozu navazujících služeb.

7. V průběhu roku zapojit alespoň 40 uživatelů do využívání návazných sociálních služeb u jiných poskytovatelů.

V rámci využívání návazných služeb Marianum, p.o. spolupracuje s nestátními organizacemi FOKUS Opava, o.s a ANIMA Opava. Obě organizace poskytují službu sociální rehabilitace, která navazuje na pobytové i terénní služby poskytované Marianem, p.o.

V souladu s kapacitou nestátních organizací využívá návazných služeb celkem 54 uživatelů, z toho 46 uživatelů využívá služby organizace FOKUS, 8 uživatelů služby organizace ANIMA.

FOKUS Opava spolupracuje s Marianem již řadu let, Jeho služeb využívají převážně uživatelé s vyšší mírou závislosti. FOKUS přistupuje k práci s cílovou skupinou velmi tvořivým způsobem. Jeho vynikající aktivitou je pořádání Společenských předtanečních, kterých se v roce 2013 zúčastnilo 19 uživatelů sociálních služeb z Mariana. Společenské předtaneční vede taneční mistr, účastní se lidé s handicapem žijící jak v Marianu a v dalších pobytových službách, tak lidé s handicapem žijící se svými příbuznými.

ANIMA poskytuje sociální služby zejména osobám s duševním postižením. S ohledem na volnou kapacitu ANIMA rozšířila svou cílovou skupinu o 8 osob s mentálním postižením žijících v Marianu, p.o., kterým vyhovuje a stačí nižší míra podpory. Služba sociální rehabilitace je zaměřena zejména na společenskou a pracovní rehabilitaci. V uplynulém období byla věnována maximální pozornost práci v domácnosti s důrazem na vaření.

V závislosti na kapacitě dostupných služeb je nutné konstatovat, že v regionu opavska nabídka stávajících návazných služeb zdaleka nepokryje existující poptávku. Z toho důvodu je naprosto nezbytné, aby byl zachován provoz aktivizačních dílen DOZP Rooseveltova.

Využívání služeb sociální rehabilitace poskytovaných nestátními organizacemi umožnilo, že aktivizační dílny DOZP Rooseveltova mohou využívat dle svých individuálních plánů všichni uživatelé s výjimkou trvale ležících osob, které nejsou schopny ani sezení v invalidním vozíku. Návštěva aktivizačních dílen v hlavní budově je tak u mnoha klientů s vysokou mírou podpory jedinou dostupnou možností změny prostředí, tj. užívaný byt (ložnice, obývací pokoj s jídelnou, sociální zařízení).

8. Průběžně iniciovat a vyhodnocovat případné změny v transformačním plánu organizace v návaznosti na realizaci projektů v rámci IOP.

DOZP Opava, Čajkovského ul. – 1. etapa transformace

Zahájení poskytování služby 1. 6. 2013, kapacita 15 osob, 10 pracovních úvazků – PSS, nepřetržitý provoz, tři byty v jedné budově: čtyřlůžkový, pětilůžkový, šestilůžkový.

Služba je prováděna v souladu s transformačním plánem.

CHB Velké Hoštice – 1. etapa transformace

Zahájení poskytování služby 1. 6. 2013, kapacita 12 osob, 7 pracovních úvazků – PSS, nepřetržitý provoz, dva šestilůžkové byty ve dvojdomek.

Služba je realizována v souladu s transformačním plánem.

DOZP Opava, Švestková ul. – 2. etapa transformace

Zahájení poskytování služby 7. 11. 2011, kapacita 12 osob, 9 pracovních úvazků – PSS, nepřetržitý provoz, dva sousedící řadové domky – každý s jedním bytem.

Služba je realizována v souladu s transformačním plánem.

DOZP Opava, Denisovo nám. – 2. etapa transformace

Poskytování služby doposud nebylo zahájeno, kapacita 15 osob s vysokou mírou podpory, nepřetržitý provoz, 14 pracovních úvazků - PSS, tři pětilůžkové byty v jednom objektu.

Služba bude realizována podle transformačního plánu, po získání prvních zkušeností bude případně přizpůsobeno poskytování zdravotní péče v rámci sociální služby, nepředpokládá se navýšení úvazků, spíše rozšíření rozsahu práce 1 PSS splňujícího odborné požadavky z PSS na PSS + SZP, jiná varianta je zabezpečení nutné zdravotní péče všech služeb pracovníky jedné

služby, předpoklad vysokých provozních a mzdových nákladů. S ohledem na komplikované stavební řízení je zahájení poskytování služby přesunuto z roku 2014 do 1. pol. 2015.

CHB Opava, Švestková ul. – 3. etapa transformace

Zahájení poskytování služby 6. 3. 2013, kapacita 6 osob, 1 pracovní úvazek – PSS, jednosměnný provoz s nepravidelně rozloženou pracovní dobou, jeden řadový domek s jedním bytem. Ve srovnání s transformačním plánem došlo prozatím ke snížení pracovních úvazků o dva celé úvazky: CHB a DOZP Švestková ul. má společného vedoucího služby, místo dvou řadových PSS pouze jeden. Při zajištění provozu personální spolupráce DOZP a CHB Švestková ul.

DOZP Opava, Na Pomezí – 3. etapa transformace

Poskytování služby doposud nebylo zahájeno, dva byty v jednom objektu s celkovou kapacitou 10 osob se střední mírou podpory, ze zdravotních důvodů vyžadujících nepřetržitý provoz, 9 pracovních úvazků – PSS, zabezpečení zdravotní péče – viz DOZP Denisovo nám., nepřetržitý provoz, předpoklad vysokých provozních a mzdových nákladů. S ohledem na skutečnost, že doposud nebylo vydáno platné stavební povolení je nutno uvažovat o přerazení projektu z IOP do ROP. S ohledem na velmi komplikované stanovisko sousedů je nutné počítat s rizikem vzniku zásadních sousedských nedorozumění a hledat způsoby řešení ještě před zahájením poskytování služby.

9. V průběhu roku identifikovat stávající uživatele služby DOZP Opava, Rooseveltova ul., kteří po realizaci transformačních etap zůstávají i nadále v zařízení. Zmapovat potřeby těchto uživatelů a zahájit spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb za účelem možného zajištění jiných sociálních služeb pro tyto uživatele. Průběžné plnění úkolu dokládat v rámci transformačního týmu organizace.

Sledování a definování potřeb uživatele za účelem stanovení rozsahu a druhu podpory se provádí v souvislosti se třemi souběžně probíhajícími procesy: individuální plánování, stanovení rozsahu služby v rámci zpracování Smlouvy o poskytování služby – Příloha č. 1, posuzování nezbytné míry podpory v rámci transformačního procesu.

Individuální plán:

Je vyhodnocován a aktualizován dvakrát ročně, nebo dle potřeby, za účelem vytyčení osobních cílů uživatele. Kvalitní individuální plánování vede k naplňování potřeb uživatele v oblasti osobních přání a zájmových aktivit, dále k identifikaci osobních potřeb (zvyky, rituály).

Rozsah poskytované služby:

Je definován v Příloze č. 1 Smlouvy o poskytování služby – obsahuje 18 oblastí zahrnujících péči o domácnost a péči o vlastní osobu. Uvedenými údaji jsou podrobně popisovány jednotlivé úkony a schopnosti uživatele tyto úkony provádět.

Mapování potřeb v rámci procesu transformace:

Systémové sledování a definování potřeb jednotlivých klientů se v Marianu začalo individuálně provádět v roce 2004. V rámci procesu transformace byla tato činnost pojmenována oficiálně dle metodik pro transformaci názvem: „Posuzování nezbytné míry podpory uživatele“. Je posuzováno 12 oblastí života, např.: péče o vlastní osobu, péče o domácnost, bezpečí, vztahy, bydlení. Ve všech posuzovaných oblastech se určuje nezbytná míra podpory a pomoci tak, aby přitom uživatel měl možnost využívat své osobní schopnosti s ohledem na zdravotní stav.

Pravidelná a důsledná identifikace potřeb uživatelů a jejich kompetencí je nezbytná při procesu přechodu uživatelů z jedné služby do druhé. Je cílem organizace, aby všechny

poskytované služby navzájem dokonale spolupracovaly a umožňovaly provedení změny služby v souladu s vývojem zdravotního stavu, věku a schopností uživatele.

Marianum, p.o. je organizace poskytující služby více než dvěma stovkám uživatelů. Stále ještě není zcela ukončen proces zvyšování kompetencí uživatelů, ke kterým dochází v důsledku transformace a jehož hmatatelným výsledkem je snižování míry podpory desítek uživatelů. Proto ještě stále uživatelé DOZP Rooseveltova v průběhu roku 2013 přecházeli do služeb CHB, PSB a DOZP s nižší mírou podpory v téže organizaci. S ohledem na nedostatek vhodných služeb s dostatečnou kapacitou však nebylo možné zajistit pro uživatele DOZP Rooseveltova do jiných služeb k jiným poskytovatelům v rámci MSK nebo i v rámci ČR.

10. V úzké spolupráci s odvětvovým odborem se podílet na realizaci individuálního projektu Podpora transformace pobytových sociálních služeb v MSK II.

(Přihlášení do individuálního projektu bylo možné v prvním čtvrtletí 2013, úkoly řediteli byly zadány až v květnu 2013.)

Marianum, p.o. se s vědomím zřizovatele nezapojilo do jmenovaného projektu zejména z toho důvodu, že aktivity vyjmenované v projektu již dlouhodobě systematicky provádí:

- Metodická podpora poskytovatelů: Metodickou pomoc jednoznačně poskytuje odvětvový odbor Krajského úřadu.
- Metodická pomoc pracovníků služeb: Provádí poskytovatel ve spolupráci s externím odborníkem a dalšími odborníky z oboru, dále poskytovatel zprostředkovává pracovníkům odborné stáže v jiných organizacích a připravuje vzdělávací programy nejméně na 1 rok dopředu.
- Podpora zaměstnávání lidí s postižením: provádí poskytovatel v rámci individuální sociální práce v kontextu s aktivizačním procesem uživatelů, proces logicky navazuje na změnu poskytování služeb ve smyslu posilování samostatnosti, soběstačnosti a seberealizace. Aktivizační proces byl zahájen již v roce 2004 založením a rozvojem aktivizačních dílen, individuálně pokračuje pracovní terapií, zaměstnáváním na dohodu u poskytovatele, zaměstnáváním na částečné pracovní úvazky u zaměstnavatelů mimo organizaci. Na realizaci procesu se podílejí PSS, klíčoví pracovníci, vedoucí služeb, sociální pracovníci, ředitel organizace, v nezbytné spolupráci s opatrovníky.
- Vzdělávání uživatelů sociálních služeb: Bylo zahájeno v roce 2004, výuka čtení, psaní, počítání se zaměřením na využití těchto dovedností při snižování závislosti na poskytované službě, opakování trivia, společenská výchova, vedení domácnosti (cvičná kuchyň), hospodaření s penězi, posilování právního vědomí,...
- Podpora chráněných bydlení a využívání přirozených zdrojů v komunitě: Ve spolupráci se zřizovatelem v rámci transformačního procesu byla první příprava uživatelů na novou službu typu CHB zahájena v roce 2005. Od té doby se do chráněných bytů vystěhovalo z DOZP 76 uživatelů, dalších 10 uživatelů se přes službu CHB vypracovalo až k potřebě „pouze“ terénní služby PSB. V přirozené vesnické komunitě získávají obyvatelé CHB nové vztahy, které je přivádějí do běžné společnosti a v některých případech dokonce vedou k pracovnímu zařazení.
- Organizační zajištění procesu transformace se děje v úzké součinnosti se zřizovatelem, Moravskoslezským krajem. Zajištění procesu transformace po stránce personální a po stránce přípravy uživatelů, včetně zajištění spolupráce opatrovníků, provádí Marianum, p.o.

- Medializace procesu transformace je prováděna v místním i odborném tisku od roku 2004. Marianum při medializaci dále spolupracuje s Radiem PROGLAS a s Televizí NOE. V případě zájmu veřejnoprávních medií bude spolupráce vítána.

11. Aktivně využívat nabídky vzdělávacích aktivit v rámci individuálního projektu Podpora vzdělávání a supervize v sociální oblasti v MSK II.

Využití nabídky z individuálního projektu doposud nebylo možné, nabídka dle našich informací nebyla doposud předložena.

V důsledku rámci plnění povinnosti poskytovatele zajistit zaměstnancům bezplatně dle z.č. 108/2006 Sb. 24 hodin vzdělávání ročně si Marianum zajistilo vzdělávání zaměstnanců na léta 2014 a 2015 ve spolupráci s vybraným dodavatelem.

Ve spolupráci s dodavatelem byla vybrána potřebná témata (např. Individuální plánování, Psychika nemocného uživatele, Zvládání agrese, Uplatnění alternativní komunikace,...) a vytvořen časový plán vzdělávacích akcí. Vzdělávání bude realizováno v hlavní budově Mariana, p.o.. Pro zaměstnance Mariana, p.o. ani pro organizaci nevzniknou žádné náklady, protože dodavatel provádí vzdělávání v rámci vzdělávacího projektu, financovaného prostředky z EU. Díky tomu, že vzdělávání bude realizováno na pracovišti poskytovatele, dojde k úspoře nákladů na cestovné zaměstnanců a budou naprosto minimalizovány časové ztráty způsobené cestováním.

Pro vytvoření nabídky supervizí Marianum, p.o. určitě nabídky MSK II. využije, a to po nalezení všestranně vyhovujících termínů.

12. V úzké spolupráci s odvětvovým odborem realizovat projekt „1. Etapa transformace Marianum“.

Projekt 1. etapy transformace Mariana, financovaný z IOP, obsahoval vybudování nových bytových kapacit a zahájení poskytování služeb v souladu s platnými právními předpisy, v souladu s materiálem MPSV ČR „Kriteria transformace sociálních služeb“. V rámci 1. etapy bylo 1. 6. 2013 zahájeno poskytování nových služeb CHB Velké Hoštice pro 12 osob a DOZP Opava, Čajkovského ul. pro 15 osob. V souladu se zadáním zřizovatele byl zpracován Transformační projekt, uživatelé byli připraveni ke změně místa, případně i druhu služby, byli vyškoleni a připraveni pracovníci, byli osloveni opatrovníci a prokonzultován s nimi záměr transformace, se kterým souhlasili. Nové služby byly určeny pro uživatele DOZP Rooseveltova ul., Opava. V rámci spolupráce se zřizovatelem MSK Marianum vyhledalo objekty vhodné k rekonstrukci pro nové služby a zabezpečilo zpracování studie pro rekonstrukci obou objektů.

13. V úzké spolupráci se zřizovatelem realizovat projekt „2. etapa transformace organizace Marianum“.

V rámci spolupráce se zřizovatelem Marianum vyhledalo vhodné objekty pro zřízení dvou nových služeb: DOZP Opava, Denisovo nám. pro 15 osob s vysokou mírou podpory a DOZP Opava, Švestková ul. pro 12 osob. 2. etapa transformace je financována z IOP.

Poskytování služby DOZP Švestková ul.:

Bylo zahájeno 7. 11. 2011. Pro službu byly zakoupeny dva řadové domky vedle sebe, které byly před realizací nákupu developerem dokončeny v souladu s transformačním plánem Mariana. Před zahájením poskytování nové služby se v souladu s transformačním plánem

připravovali uživatelé, pracovníci i opatrovníci uživatelů. Skutečností je, že počáteční nesouhlas některých opatrovníků s plánovanými změnami se podařilo rozptýlit ve velmi krátké době po zahájení poskytování nové služby. V souvislosti se zřizováním nové služby v běžné bytové zástavbě se Marianum setkalo s některými nesouhlasnými stanovisky obyvatelů sousedních domů. Proto byli všichni obyvatelé ulice osloveni dopisem, pozváni na návštěvu a informováni detailně o záměrech nové služby. Od zahájení poskytování služby až doposud se nevyskytl žádný sousedský problém.

Poskytování služby DOZP Denisovo nám.:

Doposud nebylo zahájeno. Předpoklad zahájení je 1. pol. roku 2015. Příprava uživatelů, pracovníků i opatrovníků bude probíhat bez přerušení až do zahájení služby. V rámci spolupráce na přípravě nové služby Marianum vyhledalo vhodný objekt k rekonstrukci a dále zajistilo zpracování objemové studie.

14. V úzké spolupráci s odvětvovým odborem realizovat projekt „3. Etapa transformace organizace Marianum“.

V rámci 3 etapy transformace bylo připravováno vybudování tří nových služeb: Chráněné bydlení Opava, Švestková ul. pro 6 osob, DOZP Na Pomezí pro 10 osob, DOZP Opava, Holasická ul. pro 12 osob. V rámci spolupráce se zřizovatelem Marianum vyhledalo vhodný objekt (Na Pomezí) a vhodný pozemek (Holasická), dále zajistilo zpracování studie (Na Pomezí) a projektové dokumentace pro stavební povolení (Holasická). S ohledem na komplikovaný průběh stavebního řízení a dále naprosto rozdílný postup při pořizování nemovitostí však byla 3. etapa rozdělena takto: 3. etapa, 3. etapa A, 3. etapa B.

Sociální služba CHB Švestková ul.:

Je evidováno jako „3. Etapa transformace organizace Marianum“. Poskytování služby bylo zahájeno 6. 3. 2013. Služba je určena pro 4 muže a 2 žena s nízkou mírou podpory. Všichni uživatelé služby CHB Švestková byli až do zahájení poskytování služby klienty DOZP Rooseveltova. Na přechod do nové služby se připravovali cca 6 měsíců. Před zahájením poskytování služby se někteří z nich dobrovolně podíleli na úklidu, montáži nábytku, apod. Jejich pracovní přínos byl de-facto zanedbatelný. Svou účastní však získali od počátku velmi dobrý vztah jak k domu, tak k jeho vybavení. Vzájemná spolupráce také přispěla k pozitivnímu obohacení vztahů mezi uživateli vzájemně i mezi pracovníky a uživateli.

Pro poskytování služby byl zakoupen jeden řadový domek před dokončením. V souladu se záměrem služby byl ve spolupráci Marianum – developerská firma dokončen před zaplacením kupní ceny. Vybavení interierů zabezpečilo Marianum, p.o. Pořízení služby bylo realizováno v souladu s pravidly pilotního projektu MPSV „Podpora transformace...“ a financováno z IOP. Ve srovnání s původním transformačním plánem je prozatím snížen počet pracovních úvazků PSS ze 3 na 1. Jedná se o CHB s nízkou mírou podpory, tento statut bude zachován tak dlouho, pokud to bude umožňovat zdravotní stav uživatelů.

15. V úzké spolupráci s odvětvovým odborem realizovat projekt „3. Etapa transformace Marianum A“.

Služba DOZP Na Pomezí je v přípravné fázi. Velmi komplikované jednání s majiteli sousední nemovitosti je příčinou zdlouhavého průběhu stavebního řízení. V současné době není možné předvídat, za jak dlouhou dobu bude právoplatné stavební povolení vydáno. Na základě dosavadních negativních zkušeností nelze vyloučit, že sousedské soužití lidí

s handicapem a majiteli vedlejší nemovitosti bude problematické. Spolupráce Mariana se zřizovatelem spočívala v zajištění objektu, který je majetkem MSK, dále ve zpracování PD, který zajistilo Marianum a průběžně konzultovalo koncepční věci se zřizovatelem.

Vybudování služby by mělo být financováno z IOP. Sociální služba DOZP Opava, Na Pomezí, bude určena pro 10 uživatelů se střední a vyšší mírou podpory. Budou bydlet ve dvou samostatných bytech. Službu by mělo zajišťovat 9 PSS v nepřetržitém provozu. S ohledem na kapacitu služby je nutné počítat s tím, že provozní a mzdové náklady v přepočtu na jednoho uživatele budou vyšší, než u služeb s větší kapacitou. Zdravotní péče bude zajišťována pro uživatele podle jejich individuálních potřeb v době zahájení poskytování služby. Do této nové služby se po přípravě přestěhují uživatelé služby DOZP Rooseveltova.

16. V úzké spolupráci s odvětvovým odborem realizovat projekt „3. Etapa transformace Marianum B.“

3. etapa transformace organizace Marianum B zahrnuje jedinou stavbu: DOZP Opava, Holasická ul. Služba bude určena pro 12 uživatelů se střední a vysokou mírou podpory. Uživatelé budou bydlet ve dvou bytech, každý byt je pro 6 osob. Nově vybudovaná stavba bude přízemní, bezbariérová. Bude zde pracovat 10 PSS. Zajištění povinné zdravotní péče bude pravděpodobně realizováno společně se službou DOZP Na Pomezí a DOZP Rooseveltova tak, aby byla zachována odbornost a přitom nebyl rozpočet sociální služby nadměrně zatížen výdaji za zdravotní služby, které není nezbytné provozovat nepřetržitě. Definitivní podoba zajištění povinné zdravotní péče bude upřesněna před zahájením poskytování služby, dle vývoje zdravotního stavu uživatelů, kteří budou včas připravováni na přechod ze služby DOZP Rooseveltova.

Spolupráce se zřizovatelem spočívala v několika krocích. Marianum vyhledalo vhodný pozemek, který je majetkem MSK, užívá jej však jiná příspěvková organizace. MSK rozhodl o změně způsobu využívání pozemku. Na základě úkolu zřizovatele nechalo Marianum zpracovat PD pro územní a stavební řízení. Koncepce PD byla se zřizovatelem průběžně konzultována. Stavební povolení bylo vydáno na konci 3. čtvrtletí 2013 a nabylo právní moci. Pořízení nové služby bude financováno z ROP.

17. Plnit úkoly, které si organizace v rámci závěrečné zprávy o činnosti stanovila jako stěžejní cíle k realizaci v roce 2013 a které jsou vždy v souladu se schválenými dokumenty zřizovatele: Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 – 2014, Moravskoslezský krajský plán vyrovnání příležitostí pro občany se zdravotním postižením 2009 – 2013.

17.1 Ve spolupráci se zřizovatelem pokračovat v transformaci sociálních služeb

Jedním z cílů transformace sociálních služeb v Marianu je opustit hlavní budovu, která není majetkem moravskoslezského kraje. Ve spolupráci se zřizovatelem je tento úkol postupně naplňován. Skládá se de-facto ze čtyř dílčích úkolů: vystěhování uživatelů do nově získaných domů a bytů, vytvoření odpovídajícího zázemí k vystěhování služby PSB, vystěhování administrativního zázemí do nových prostorů, vystěhování pomocných provozů do nových prostorů.

V uplynulých letech (2004 – 2013) byla věnována pozornost vybudování nebo jiné formy získání bytů pro uživatele a zahájení provozu nových služeb:

-	1. 12. 2008	CHB Jakartovice – Deštné	8 bytů	50 uživatelů
-	2. 1. 2009	CHB Opava, Dostojevského ul.	2 byty	8 uživatelů
-	2. 1. 2009	PSB Opava, Lepařova ul.	2 byty	5 uživatelů
		PSB – nájemní byty uživatelů	4 byty	5 uživatelů
-	1. 11. 2011	DOZP Opava, Švestková ul.	2 byty	12 uživatelů
-	6. 3. 2013	CHB Opava, Švestková ul.	1 byt	6 uživatelů
-	1. 6. 2013	DOZP Opava, Čajkovského ul.	3 byty	15 uživatelů
-	1. 6. 2013	CHB Velké Hoštice	2 byty	12 uživatelů

V hlavní budově na Rooseveltově ul. 47, Opava je poskytována pobytová služba DOZP, která má celkem ke 31. 12. 2013 83 uživatelů. Z toho se má do připravovaných služeb odstěhovat:

-	DOZP Opava, Holasická ul.	12 uživatelů
-	DOZP Opava, Na Pomezí	10 uživatelů
-	DOZP Karviná	18 uživatelů

Na konci roku 2015, resp. v r. 2016 by v hlavní budově Mariana, p.o. mělo zůstat v pobytové službě DOZP 43 uživatelů.

17.2 Zahájit činnost v transformovaných službách CHB Opava, Švestková ul., CHB Velké Hoštice, DOZP Opava, Čajkovského ul.

V roce 2013 bylo zahájeno poskytování sociálních služeb ve třech pobytových službách:

- CHB Opava, Švestková ul. od 6. 3. 2013
- CHB Velké Hoštice od 1. 6. 2013
- DOZP Opava, Čajkovského ul. 1. 6. 2013

17.3 Vyhledávat byty k pronájmu pro uživatele služby PSB, kteří byli na službu připraveni ve službě DOZP a CHB

Kromě zahájení poskytování nových služeb byla rozšířena služba PSB ze tří osob v jednom bytě na 10 osob v 6 bytech, a to dvěma způsoby:

- Nákup a oprava dvoupokojového bytu 2 osoby
- Podpora vyhledávání nájemních bytů a uzavření nájemních smluv klienty 5 osob

Díky rozšíření služby PSB, která je poskytována bývalým uživatelům služeb Mariana DOZP a CHB, se mohl počet uživatelů v hlavní budově snížit o 7 osob.

17.4 Ve spolupráci s dalšími poskytovateli vytvářet podmínky pro nabídku ambulantních služeb navazujících na poskytované pobytové služby.

Ambulantní služby navazující na pobytové služby poskytované Marianem poskytují opavské nestátní organizace FOKUS (46 osob) a ANIMA (8 osob). Zvýšení počtu osob, které navštěvují jmenované organizace poskytující ambulantní službu sociální rehabilitace, bude možné po vybudování tzv. Komunitního centra (investor Magistrát Opavy) a vytvoření podmínek pro navýšení kapacity o.s. ANIMA.

17.5 Vytvářet pozitivní propagaci sociálních služeb pro osoby s mentálním handicapem

Pozitivní propagace je realizována několika způsoby:

- Divadelní představení uživatelů pro školy a veřejnost
- Veřejné prodejní výstavy výrobků uživatelů aktivizačních dílen
- Výstava fotografií v obchodním centru BREDA Opava (06 – 10 2013) a na Dnech zdravotně postižených v Olomouci – výstaviště FLORA (06 2013)
- Osobní setkávání se sousedy před zahájením a v průběhu poskytování nových služeb
- Spolupráce ředitele se starosty obcí

- Informační články ředitele v místním tisku „Opavský a hlavičský deník“, které jsou uveřejňovány v rubrice „Čtenář nám píše“
- Spolupráce s TV NOE a Radiem PROGLAS
- Články ředitele v odborném časopise „Fórum sociální politiky“
- Spoluúčast při pořádání mezinárodní konference Veřejná ekonomika a veřejná správa se zaměřením na financování sociálních služeb: konferenci pořádala VŠB Ostrava, ekonomická fakulta v září 2013, Marianum se podílelo na přípravě programu a zabezpečení odborné exkurze pro účastníky konference v pobytových službách Mariana, p.o., ředitel na konferenci v přednášce o ekonomice sociálních služeb hodnotil ekonomiku transformované služby a služby po transformaci.

8. Stěžejní cíle stanovené k realizaci v roce 2013 a vize do dalších let

1. Ve spolupráci se zřizovatelem pokračovat v transformaci sociálních služeb
2. Vytvořit definitivní pracovní tým pro připravovanou službu DOZP Opava, Denisovo nám.
3. Vytvořit definitivní pracovní tým pro připravovanou službu DOZP Opava, Holasická ulice
4. Vytvořit pracovní tým pro připravovanou službu DOZP Karviná – Vydmučov
5. Připravit optimalizaci personálního plánu ve službě DOZP Opava, Rooseveltova ul.
6. Ve spolupráci se zřizovatelem vyřešit reklamaci střešní konstrukce objektu CHB Jakartovice – Deštné
7. Ve spolupráci se zřizovatelem a s Magistrátem Opavy připravit plán na rozšíření ambulantních služeb navazujících na pobytové služby poskytované Marianem, p.o.

V Opavě 10. února 2014

Ing. Antonín Janýška, ředitel

TABULKOVÁ ČÁST - UKAZATELE

1. Výsledek hospodaření k 31. 12. 2013 (tis. Kč)

	náklady (tis. Kč)	výnosy (tis. Kč)	výsledek hospodaření (tis. Kč)
Hlavní činnost	55 455	55 315	-140
Doplňková činnost	860	1 000	140
Celkem	56 315	56 315	0

2. Návrh na rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření (Kč)

Výsledek hospodaření za rok 2013	z toho	
	převod do rezervního fondu	převod do fondu odměn
	0	0

3 Výsledek hospodaření po jednotlivých druzích soc. služeb* k 31. 12. 2013 (tis. Kč)

Druh sociálních služeb	náklady (tis. Kč)	výnosy (tis. Kč)	výsledek hospodaření (tis. Kč)
DOZP Rooseveltova 47, Opava	37 218	33 209	-4 009
CHB Švestková 32, Opava	790	1 177	387
DOZP Švestková 50,52, Opava	2 919	3 596	677
CHB Velké Hoštice	1 404	2 043	639

DOZP Čajkovského 8, Opava	2 312	2 578	266
PSB Lepařova 12, Opava	395	544	149
CHB Dostojevského 15, Opava	1 085	1 414	329
CHB Deštné 68	9 307	11 086	1 779
Centrum denních služeb	885	668	-217
Celkem	56 315	56 315	0

* v případě potřeby přidejte řádky

* dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, organizace Centrum psychologické pomoci,p.o., rovněž dle zákona 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

4 .Dotace MPSV* na podporu sociálních služeb v r. 2013 (tis. Kč)

Druh sociálních služeb (dle registrace)	Dotace MPSV* na podporu sociálních služeb v r. 2013 (tis. Kč)
DOZP Rooseveltova 47, Opava	10 208
CHB Švestková 32, Opava	400
DOZP Švestková 50,52, Opava	1 200
CHB Velké Hoštice	1 000
DOZP Čajkovského 8, Opava	760
PSB Lepařova 12, Opava	0
CHB Dostojevského 15, Opava	360
CHB Deštné 68	2 064
Centrum denních služeb	425
Celkem	16 417

* v případě potřeby přidejte řádky

* Program podpory A – podpora poskytování sociálních služeb, které mají místní či regionální charakter

5. Významné dary, sponzorství (tis. Kč)

Druh/účel	celkem	finanční	věcný	finanční	věcný
		rezervní fond		investiční fond	
Ostroj a.s.	20	20	-	-	-
Miloslav Šafrán	25	25	-	-	-
Drobné finanční dary	6	6	-	-	-

			-	-	-
Celkem	51	51	-	-	-

* v případě potřeby přidejte řádky

6. Investiční akce v r. 2013 (tis. Kč)

Zdroj (poskytovatel)	Účel akce	Výše (tis. Kč)
IF	rekonstrukce, modernizace, pořízení DM	2 602
Odvod do rozpočtu kraje	Narižený odvod - koupě bytu Lepařova	800
Celkem		3 402

* v případě potřeby přidejte řádky

7. Hospodaření s peněžními fondy (tis. Kč)

Název fondu	stav (v tis. Kč)	
	k 1. 1. 2013	k 31. 12. 2013
investiční fond	6 679	4 839
FKSP	116	67
rezervní fond	4 304	4 027
fond odměn	503	503

8. Dokončený dlouhodobý majetek (tis. Kč)

Název akce	zdroje (tis. Kč)					
	celkem	vlastní	MSK	ISPROFI N	dary	jiné (jaké)
CHB Velké Hoštice	5 294		5 294			
DOZP Čajkovského	9 691		9 691			
PSB Lepařova	1 122	380	742			
Celkem	16 107	380	15 727			

* v případě potřeby přidejte řádky

* jen dokončený dlouhodobý majetek, dokončené tech. zhodnocení zařazené do užívání na SU 01* nebo 02* v roce 2013

9. Péče o spravovaný majetek, významné opravy a údržby v roce 2013 (tis. Kč)

Druh/účel	celková hodnota	zdroje (tis. Kč)			
		zřizovatel	vlastní	dary	jiné
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Celkem	-	-	-	-	-

* v případě potřeby přidejte řádky

* jen opravy a údržba (SU 511*) s náklady na jednotlivou akci vyššími než 50.000 Kč

10. Příspěvkové organizaci byly stanoveny tyto závazné ukazatele na r. 2013* (Kč)

Závazný ukazatel na rok 2013 (uved'te účel)	
• Příspěvek na provoz	800
• Výsledek hospodaření za rok 2013 ve výši	0
25% podíl mimotarifních složek platu (doplňte skut. %)	16,07

* v případě potřeby přidejte řádky

* Soupis všech závazných ukazatelů, i nefinančních, schválených radou nebo zastupitelstvem kraje na rok 2013

11. Pojistné události na nemovitém i movitém majetku (tis. Kč)

Pojistná událost	celková výše škody	výše náhrady od pojišťovny
Škodní událost - havárie vozidla	85	84
Celkem	85	84

* v případě potřeby přidejte řádky

10.12 Zahraniční služební cesty

Místo	účel cesty	od - do	počet zaměstnanců

* v případě potřeby přidejte řádky

10.13 Průměrné % nemocnosti za rok 2013

5,74

10.14 Pohledávky a závazky organizace po lhůtě splatnosti 0,- Kč

10.15 Kontroly – opatření (vlastní, jinými subjekty)

- Veřejnosprávní kontrola hospodaření s veřejnými prostředky MSK – rozpočtová kázeň neporušena
- Kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotního pojištění – nedostatky nezjištěny
- Interní kontroly – namátkové – nedostatky nezjištěny

Zpracovatel zprávy o činnosti a plnění úkolů PO MSK za organizaci	
jméno:	Ing. Antonín Janýška-text. část, Ing. Tomáš Bartoš – ekonomická část
datum:	14.2.2014
telefon:	553 608 501
e-mail:	marianum@marianum-opava.cz